

komme for til særskilt Behandling, forsaavidt de dertil egne sig, i den Modtagelse, som Konkursloven fandt i begge Rigsdagens Afdelinger, saaledes maatte det ogsaa erkjendes, at det i Følge Bestaffenheden af nærværende Lovforslag vilde lade sig gjøre at drage det frem til særskilt Behandling, uden at det fattes i Forbindelse med den øvrige omfattende Reform. Der turde derhos være dobbelt Opfordring til at lade dette Lovforslag komme frem særskilt, da det maa erkjendes, at det angaar forskjellige Forhold, der ere af en ikke ringe praktisk Betydning, og da det paa en vis Maade kan siges, at en Ordning af Udpantningsinstituttet helt naturligen gaar i Forveien for den mere omfattende Reform af vor Proceslovgivning i det Hele. Det har nemlig ikke kunnet Andet end maattet erkjendes, at Udpantningsinstituttet i dansk Ret tilbels spiller en Rolle, der svarer til den, som paa andre Steder og navnlig i tydske Lande de ekstraordinære Procesmaader indtage, som ere kjendte navnlig under Benævnelsen Mandatsproces og deslige, og at det, inden man gaar til Ordningen af den mere ordentlige Procesmaade, vil kunne have sin Nytte at have givet en Ordning af disse ganske særlige Tilfælde, hvor der bliver Spørgsmaal om Inddrivelse af i Reglen meget smaa Fordringer, der ikke taale de Omkostninger eller det Ophold, der ere forbundne med en mere ordinær Procesmaade. Som jeg tillod mig at bemærke, angaar Lovforslaget Gjenstande, der ere af en ikke ringe praktisk Betydning. Man har gjennem en lang Aarrække ved mange Leiligheder gjort gjældende, at forskellige Fordringer kunne inddrives ved Udpantning, men ikke bestomindre mangler der i vor Lovgivning en sammenhængende systematisk Fremstilling ikke blot af de Regler, der skulle iagttages i denne Henseende — man har vel herom en Forordning af 2den Juni 1830, men den er langtfra fuldstændig eller udtømmende — men ogsaa med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvilke Fordringer der overhovedet skal kunne inddrives ved Udpantning. Det er bestemt i en stor Mængde spredte Lovbestemmelser, men en sammenhængende Fremstilling deraf er hidtil ikke bleven givet, og Følgen heraf er naturlig bleven den, at der er opstaaet mange Tvivlsspørgsmaal, og at der maa siges paa enkelte Punkter at være Anomalier eller Inkonsekventer tilstede. Den Opgave, som naturligen har maattet være stillet ved Affattelsen af Lovforslaget, har derfor været den, dels at give en sammenhængende Fremstilling af de Tilfælde, hvor Udpantning skal kunne finde Sted, og give den paa en saadan Maade, at man i Stedet for at henvise til enkelte specielle Tilfælde søgte at opstille almindelige Regler, og dels at give en ordnet Fremstilling af de Regler, der blive at følge ved Udpantningen og ogsaa ved Anvendelsen af Retsmidler imod en foretaget Udpantning. Hvad den første Del angaar, som jo væsentlig omfatter

Lovforslagets § 1, da har man anset det for rigtigt i det Hele at blive staaende paa det nu gjældende Retstilstandpunkt; men man har dog ikke taget i Betænkning at inddrage enkelte Tilfælde under Udpantningsretten, hvor der dertil maatte siges at være tilstrækkelig Grund enten i den fuldstændige Lighed med andre Tilfælde eller i andre Omstændigheder, og navnlig skal jeg henlede Opmærksomheden paa, at man har troet det forsvarligt at aabne Udgang til at anvende Udpantning for smaa Fordringer, der have i Følge Auktion, navnlig forsaavidt Fordringerne ikke overstige et Beløb af 50 Rd. Man har fremdeles i det 2det Affnit af Lovforslaget, der ikke handler om egentlige Udpantningsforretninger, men om et Retstitutt, der i visse Henseender er meget beslegtet med Udpantning, nemlig Udlæg uden Grundlag af Dom eller Forlig, troet at kunne indkomme et Kraav, der gjentagne Gange er blevet stillet fra Kreditforholdenes Standpunkt. Det vil nemlig ses, at det i § 13 er indrømmet, at man skal kunne gjøre Udlæg uden foregaaende Dom eller Forlig til Inddrivelse af Skyld efter Panteobligationer, baade hvad Kapital og Rente angaar, forsaavidt Panteobligationerne ere oprettede eller vedkjendte for Notarius publicus, naturligvis under Forudsætning af, at Forsaldtiden bevislig er kommen. Det er med andre Ord en Foranstaltning, som i væsentlige Punkter nærmer sig de Begunstigelser, som ere blevene indrømmede Nationalbanken og forskellige Kreditsforeninger. Hvad angaar den anden Del af Lovforslaget: Frengangsmaaden ved Udpantning, da skal jeg først tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at man har anset det for rigtigt at gaa bort fra den Ordning, som maa siges dels at medføre en Omvei, hvortil der ikke er sjællig Grund, og dels ikke at være forenelig med det Forhold, som navnlig ved Grundloven er bragt tilveie mellem Dvirgheden og Domsfolene. Jeg sigter herved til den nuværende Rets Bestemmelse om, at forinden Udpantning kan finde Sted, skal der erhverves en saakaldte Udpantningsordre af Amtmanden; først naar en saadan er erhvervet, kan Udpantning foretages af Fogden. Det maa vistnok erkjendes for at være overflødig, at den Paagjældende saaledes henvises til først at skulle henvende sig til Amtmanden, forinden han kan gaa til Retsbetjenten, der har at udføre Udpantningsforretningen; men dertil kommer, at der derved, at det har været henlagt under Amtmanden at give denne saakaldte Udpantningsordre, er fremkommet et Forhold, der maa siges at være noget abnormt. Der har maatte tidligere været tilstrækkelig Grund til at opfatte det saaledes, at Fogden havde at efterkomme den Ordre, Amtmanden havde givet, og at forsaavidt Fogden i denne specielle Henseende handlede som en Dvirg, der havde at efterkomme Dverpvirghedens Ordre; men hvorledes det end har været rigtigt at opfatte dette Forhold tidligere, forekommer det mig klart, at efter Grundloven vil en